

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Majdage betyder forårsdage

DE HVIDE BUSSERS JUBILÆUM

KØBENHAVN. Næste år i april er det 25 år siden, svensk Røde Kors i hvide busser hjembragte tusinder af norske og danske fanger fra koncentrationslejre i Tyskland. Det skete under ledelse af greve Folke Bernadotte. På et møde lørdag i København-Bernadotte. På et møde i København blev det vedtaget, at begivenheden i 1970 skal markeres ved højtideligheder i de tre skandinaviske lande. I mødet deltog repræsentanter for det svenske Folke Bernadotte-detachement samt tidligere norske og danske koncentrationslejr-fanger, og det blev vedtaget at nedsætte et svensk-norsk-dansk udvalg med henblik på arrangementerne.

2/5

KZ-FANGER FÅR MØDE- STED I TÅSTRUP

„Sammenslutningen af Danske Fanger fra Frihedskampen 1940—45“ får et samlingssted i Høje Tåstrup kommune.

Sammenslutningen har fået en barakbygning forærende og agter at bruge den til samlingssted. På anmodning fra sammenslutningen har Høje Tåstrup kommune fundet et areal øst for Tåstrup Idræts-park, hvor man vil give de tidligere fanger lov til at opstille barak-bygningen.

Meddelelsen stammer fra et københavnsk dagblad. Den er nok lidt forhastet, men der er dog noget om snakken.

Barakken, der evt. rejses, er en barak fra Frøslevlejren. Barakken foreligger som gave, men den står stadig i Frøslev. Dens rent bygningsmæssige kvalitet er nok noget problematisk, men et udvalg med Erik Beermann fra Dachauklubben som formand arbejder på at skaffe midler o. l. til barakkens nedtagning, flytning og rejsning.

Da fangesammenslutningen ingen penge-midler råder over, må man forsøge andre veje ved betalingsvejen.

5/5

11 5. MAJ-LEGATER UDDELES

KØBENHAVN. Femte Maj-fonden i Gøte-borg uddeler i dag 11 stipendier til unge danskere. Samtidig uddeler fonden et Kaj Munk Stipendium. Det tildeles sognepræst, dr. theol. Niels Nøjgaard, København, for hans arbejde med en analyse af Kaj Munks liv og forfatterskab. De 11 stipendier er tildelt følgende: Bodil Andersen, København, Erling Christensen, Frederikshavn, Arne Christiansen, Tønder, Ole Dahl, Vadum, Bent Frandsen, København, Tom Holst Hvorvarp, København, Per Skadhauge Mathiassen, Varde, Erik Schiøring, Hellerup, Aksel Sørensen, Hammel, Birthe Sørensen, Hammel, Kirsten Tønning, Kerteminde.

KAMMERATERNES HJÆLPEFOND

Stiftet 1945

PROTEKTOR: HDS. KGL. HØJHED PRINSESSE MARGARETHA

Henvendelser om hjælp i henhold til fondens fundats rettes til formanden, konsul Kaj V. Dahl, 8700 Horsens.

Henvendelser ang. feriehemmet på Kegnæs rettes til skoleinspektør Johs. Fosmark, Frederiksborgvej 109, 2400 København NV.

Medlemmer: Iflg. fundatsens § 4 kan som medlemmer af fonden kun optages danske statsborgere, der grundet aktiv indsats i frihedskampen i besættelsestiden har været indsat i danske eller tyske fængsler eller i danske eller tyske fange- eller koncentrationslejre. Danske sydslesvigere, der ikke har dansk indfødsret, men iøvrigt opfylder betingelserne, kan også optages, ligesom personer med norsk indfødsret, der har været bo-siddende i Danmark og har øvet aktiv indsats i frihedskampen, også kan optages som medlemmer.

Formål: Iflg. fundatsens § 14 skal de midler, fonden har til rådighed til uddeling, fortrinsvis komme deporterede, sekundært alle de, der som følge af deltagelse i frihedskampen har været arresteret og interneret, til gode tilligemed disse sidstes efterladte. Kammeratskabshjælpen ydes til: 1) Kammerater, hvis helbred på grund af frihedskampen har lidt sådan skade, at de ikke økonomisk er i stand til at give deres børn den uddannelse, som de ellers ville have fået. 2) Børn efter faldne kammerater. — Beløbet skal fortrinsvis anvendes til at give børnene en uddannelse som den, deres fader ville have givet dem, hvis han var forblevet i live. 3) Tilskud til særlige formål udover de ovenfor under 2) nævnte til kammeraternes enker og børn. 4) Tilskud navnlig som hjælp til studieophold, rekreationsophold her i landet eller i de andre nordiske lande — og andre lignende øjemed.

Forretningsudvalget:

Formand: Konsul, advokat Kaj V. Dahl, Vitus Berings Plads 1, 8700 Horsens. Næstformand: Generalmajor F. B. Larsen, Smakkegårdsvej 17, 2820 Gentofte. Kasserer: Statsaut. revisor H. C. Steen Hansen, St. Kannikestræde 10, 1169 København K.

Sekretær: Skoleinspektør Johs. Fosmark, Frederiksborgvej 109, 2400 København NV. Skolen 10 54 21. Privat 10 41 28.

Den øvrige bestyrelse består af:

Skrædermester Jacob Brandt,
Ørnevej 63, 2400 NV.

Afd.chef, civilingeniør Mogens Dyre,
Gilbækhus, 6430 Gildbro pr. Nord-borg.

Overpostbud E. Holger Grome,
Byvej, 2770 Maglebylille, Kastrup.

Bankfuldmægtig Olav Holst,
Bengtasevej 6, 2900 Hellerup.

Seminarirektor, cand. mag.
Paul Holt, Præstevangsvej 35,
8210 Aarhus V.

Direktør G. Jespersen, 7400 Herning.

Landsretssagfører Otto Jespersen,
Store Torv 16, 8000 Aarhus.

Arkitekt P. A. Johansen, Bernstorff-lund allé 80, 2920 Charlottenlund.

Oberst K. Kjeldsen, Rollosvej 3,
5200 Odense V.

Tandteknikermester Leo Kæraa,
Banegårdspladsen, 8000 Århus.

Civiloverpolitibetjent S. Julsgård Lar-sen, Boeslundevej 1, 2700 Brh.

Arkitekt Ove Ch. Lembcke, Brødre-gade 19², 8900 Randers.

Aut. vand- og gasmester Johs. Loft,
de Mezasvej 18, 8000 Århus.

Førstelærer P. E. Mahler, 5652 Nr. Søby, Fyn.

Dr. Børge Næsted, 6772 Hviding st.

Kontorchef O. Olesen, Leonorasvej 8,
9000 Hasseris, Aalborg.

Landsretssagfører H. Rambusch,
Kongensgade 49, 6700 Esbjerg.

Sognepræst Poul Riis, Præstegården,
Herrestrædet, 4200 Slagelse.

Bladet PIGTRAAD

Organ for og udgivet af Kammeraternes Hjælpefond. Udkommer med 11 numre årligt.

Ved bestilling af abonnement benyttes girokonto nr. 780.

Annoncer.

Ekspedition, abonnements- og annonce-afdeling: Tagensvej 85 E, København N, TAgA 8502 (kontortid 10-12, lørdag lukket).

Ved indbetaling for annoncer benyttes girokonto nr. 55538.

Eventuelle fejl i besørgelsen af bladet rettes lettest og hurtigst ved henvendelse til udleveringspostkontoret.

REDAKTION

Ansvarshavende redaktør: Skoleinspektør Johs. Fosmark. (Medl. af Dansk Fagpresseforening), Frederiksborgvej 109, 2400 København NV. Skolen: 10 54 21. Privat: 10 41 28.

TRYKKERI

A/S Folketidendes Bogtrykkeri Ringsted

Næste nummer ventes udsendt i juni

INDHOLD:

Er ungdomsoprørerne helte? ..	23
Kammeraternes Hjælpefond ..	25
Hollands frihedskamp	27
4. maj	27
Neuengammeforeningen	29
Runde dage	31
Haldor Hald	33
De erhvervshæmmede	33
Fangestævne i Oslo	39

Er ungdomsoprørerne helte ?

Ungdomsoprøret, enten det nu er ude eller hjemme, optager sindene stærkt.

Man kan let konstatere, at oprøret har gjort og stadig gør sig gældende så godt som alle steder, hvor unge samles.

Gang på gang udbrøder man: Hvorfor gør unge oprør i dag, og hvorfor anvender de de metoder, de anvender?

☆

Det forekommer at være et helt heste-arbejde at hitte ud af, hvorfor man gør oprør, og hvad man ønsker at opnå.

☆

Selve det, at man laver demonstrationer og aktioner behøver der jo ikke at være noget forkert i.

Ungdom gør oprør og ungdom har alle dage gjort oprør. Men årsagerne og kampmidlerne har en betydelig interesse. Når unge vælter biler, laver barrikader, knuser ruder i ambassader, kaster æg, æbler, tomater, ja brosten mod andre, spørger man, med hvilken ret de gør det, og hvad de ønsker at opnå ved det.

Der er ganske givet en del unge, der mener, at deres arbejde nu ligger på linje med frihedskampens, og at dem, der overfalder politibetjente, er helte.

Her må vi protestere, for modstandskampen havde et nært forhold mellem mål og midler.

Af midler kan nævnes f. eks. sabotage, illegal bladvirksomhed og stikkerlikvidationer.

Fandt man, at en sabotageaktion var nødvendig, gav man vagtposter og arbejdere en rimelig chance for at komme bort, inden eksplosionerne skete, og for fabriksabotagen gjaldt det, at den blev iværksat for at bremse industri, der var

af vigtighed for tyskernes krigsførelse. For jernbanesabotagen var målet at hæmme transporterne af våben og soldater gennem Danmark.

At udgive illegale blade skete efter 29. august 1943 under truslen om dødsstraf.

Mange af de unge rudeknusere i dag skjuler sig bag anonymitetens mod.

De ved, at man vil tolerere, at de går vidt, men de må gøre sig klart, at de modigste i frihedskampen kæmpede med livet som indsats og de kæmpede bevidst mod okkupationstropper og hemmeligt politi, der ønskede at slå en streg over al menneskelighed.

I anstændighedens navn måtte man bruge ethvert anvendeligt middel for at skabe mulighederne for en tilværelse, hvor der var fuld respekt for menneskets ret til frit at tænke, tro og tale.

Man vidste således klart, hvad man ville slå i stykker, og hvad man ville sætte i stedet.

Især på det sidste område har de unge urostiftere i dag meget at lære.

☆

Det er direktøren for Dansk Folkeferie, Johs. Sperling, der har fremsat den hidtil friskeste udtalelse om ungdomsoprørerne.

Han startede for nu 50 år siden som 19-årig syndikalistisk jord- og betonarbejder, og han fik 18 måneders fængsel for gadeuorden m. m.

Han siger nu, at de unge oprørere hylér for ingenting. „De er jo nogle være pivetroldre. Det er jo efterhånden blevet sådan, at politiet skal give undskyldninger, hvis de kommer til at røre ved dem.

Vi lærte, at slår man, får man en igen. Laver man ballade, må man tage konsekvenserne uden at klynke. Det gør demonstranterne ikke i dag. De er nogle pivetroldre.“

F—k.

P. B. KJELSGAARD
FISKEEKSPORT A/S
Løkken

LUDVIG HERTZ
Manufaktur
Nygade 4 - Ringkøbing

CARL JENSEN
Bagermester
Galten pr. Hadsten

JOHS. CHRISTENSEN
Støbegods
St. Voldgade 6 - Randers

R. RASMUSSEN
Skotøjsforretning
Østergade 18 - Hammel

SV. A. KRUSE
Lille Rodegaard
pr. Haslev

VÆRN OM NATUREN!
S. F. V.

GURBE
KØBMANDSHANDEL

ROSKILDE
TRIKOTAGEFABRIK A/S
Asylgade 46 - Roskilde

BENT POULSEN
Klosterplads 8
Svendborg

J. HENRIKSEN
Købmand
Stoholm

L. A. K. JENSEN
Fisk — Vildt
Fiskerihavnen
Nyborg

KYSTVEJENS
GARTNER
Freddy Jørgensen
Grenaa

RØDBY
AUTO-SERVICE
Østergade 45 - Rødby

STØT KAMMERATERNES
HJÆLPEFOND!
K. K. Randers

KNUD'S
HERREMAGASIN
Storegade 4 - Thisted

L. ELKJÆR PEDERSEN
Slagtermester
Vroldvej 16 - Skanderborg

EBELTOFT
SKOFABRIK
Ebeltoft

I. CANTOR A/S
Nørre Voldgade 82
København K.

CONTINENTAL
VIN — IMPORT
Grønnegade 5, Vejle

LUNO MØBLER
Volden 6
Aarhus

SV. PEDERSEN
Tømremester
Rønnebærvej 61 - Holte

A/S RANDERS ASFALT-
& TJÆREFABRIK
Hvidemøllevej 7 - Randers

J. HOLMSTRUP'S
TANDTEKNIK
Torvet 1 - Lemvig

Hollandsk udstilling i Frihedsmuseet

Frihedskampen kostede Holland 240.000 menneskeliv.

Lørdag den 3. maj åbnedes udstillingen „Hollands modstandskamp 1940—1945“ i Frihedsmuseet.

Museets direktør, dr. Aage Roussell, bød velkommen til de særligt indbudte gæster, som fyldte den store sal. Han omtalte de mange forskellige udstillinger, man har haft i Frihedsmuseet, og også den kritik, som har været fremme, fordi disse udstillinger mest har været fra de østlige lande. Denne gang var det imidlertid et vestligt land, som var repræsenteret, men — sagde dr. Roussell — øst eller vest, Danmarks Frihedsmuseum er viet til Danmarks frihedskamp 1940—1945 og til kampen mod nazismen.

Derefter holdtes åbningstalen af Drs. A. H. Paape fra Rijksinstitut voor Oorlogsdocumentatie i Amsterdam. Det blev en kort gennemgang af Hollands modstandskamp i de 5 besættelsesår.

Regeringen undslap

En måned efter at tyskerne havde løbet Danmark og Norge over ende, gik tyske tropper i natten mellem 9. og 10. maj over den hollandske grænse uden krigserklæring. Samtidig sendtes faldskærmsoldater ned på strategisk vigtige punkter for at hindre, at hollænderne skulle iværksætte de oversvømmelser, som var planlagt i krigstilfælde. Faldskærmsoldaterne havde også til opgave at fange

dronningen og regeringen, men de undslap til England.

Den 15. maj måtte den hollandske hær kapitulere. De 5 dages kamp havde kostet 2500 hollandske soldater livet. Til trods for kapitulationen blev Rotterdam udsat for et frygteligt bombardement.

Som i Danmark, men meget hårdere

Efterhånden som tiden gik, blev befolkningens vilkår hårdere og hårdere og modstanden øgedes. I april 1943 udbrød en meget omfattende folkestrejke og i 1944 afvæbnede tyskerne politiet. Det vil sige, at udviklingen i store linier var som i Danmark, men det gik meget hårdere til i Holland, bl. a. gik det slemt ud over de 100.000 jøder, som fandtes i Holland, hvoraf et meget stort antal døde i tyske koncentrationslejre. Fødevaresituationen var fortvivlende og i den sidste krigsvinter døde ikke mindre end 15.000 af sult. I alt kostede de 5 besættelsesår Holland 240.000 menneskeliv.

Frihedsmuseets store sal var fyldt med billeder, der illustrerer besættelsestiden og modstandskampen i Holland.

P. S. Frihedsmuseet burde ønske sig et højtaleranlæg, for det er meget svært at følge en foredragsholder, hvis man ikke sidder på en af de allerførste rækker.

OLAV HOLST.

4. MAJ

RYVANGEN DEN 4. MAJ

Befrielsesdagen, søndag den 4. maj, blev markeret på smukkeste måde i Ryvangen. Klokkerne 18 begyndte piger og drenge fra Bispebjerg skole at lægge blomster på gravene, og der blev lagt en buket på hver enkelt grav, så man sikrede sig, at ingen blev glemt.

Klokkerne 19 tændtes lysene på gravene og klokken 19,30 tændtes projektøren på monumentet. Blæserorkestret Concord spillede seriøs musik og klokken 20 sang radiodrengekoret, dirigeret af Henning Elbirk. Der var sørget for højtaleranlæg, så man kunne høre de smukke drengestemmer over hele Mindelunden.

Arrangørerne fik udvirket, at der hele dagen indtil klokken 21 var adgang til peletonerne. Der er jo stadig mange, der aldrig har haft lejlighed til at besøge selve henrettelsesstedet. Nu var lejligheden der.

Mange tusinder plejer at sætte hinanden stævne i Mindelunden befrielsesdagen og langt de fleste kommer om aftenen, når lysene på gravene skaber den særegne stemning. Og således var det også i år.

Blandt gæsterne var i år 10 nordmænd, der er invalider fra frihedskampen. De havde ønsket at opleve også dette stykke Danmark i forbindelse med besøget hos venner her i landet.

4. maj-aftenen i Ryvangen var tilrettelagt af Kammeraternes Hjælpefond i samarbejde med Landsforeningen af Erhvervshæmmede fra Frihedskampen.

☆

4. MAJ MED SOUPER

Frihedskampens Veteraner og Sammenslutningen af danske Fanger fra Frihedskampen indbød til 4. maj fest i Palace på Rådhuspladsen.

Oberstløjtnant N. B. Schou bød velkommen og dr. phil. Aage Roussell holdt festtalen.

Efter soupeen præsenterede aftenens konferencier, Volmer Sørensen, en gallamodeopvisning. Grethe Sønck og Max Leth underholdt.

Gavelotteriets overskud gik til de arrangerende sammenslutninger.

Besættelsestidens historie bør indgå som universitetsstudium

De unge bør kende det

Forslaget fremsat på 4. maj-møde af udenrigsråd Kai Johansen.

— Jeg foreslår den komité, der nu arbejder med at fastlægge rammerne for befrielsesfestlighederne næste 4. maj, at der oprettes en lærestol i besættelsestidens historie, sagde chefen for udenrigsministeriets presse- og informationsafdeling, udenrigsråd Kai Johansen, da han talte ved Landsforeningen Gestapofangernes mindehøjtidelighed ved Helligåndskirken i København.

Er det ikke en idé systematisk og stilfærdigt at fortælle de unge af i dag lidt om baggrunden og grundlaget for den frihed til at tænke, tro og tale, som vi har i Danmark i dag.

Kai Johansen tog sit udgangspunkt i det rundspørge, Berlingske Tidende foretog for nylig, og som viste, at halvdelen af de unge, der blev spurgt, ikke vidste, hvad datoen den 9. april stod for.

— Undervisningen kan foregå både ved universiteterne i Odense, Århus og København. Desuden kunne der udarbejdes publikationer og bøger til brug for undervisningen i skoler og gymnasier, sagde udenrigsråden og tilføjede:

— Et indgående studium af nazismens og fascismens oprindelse, teknik og meto-

GUNNAR MØLLER
Autolakereri
Helgolandsgade 14 - Aarhus

HELGE POULSEN
Købmand
Nymølle pr. Lyngø

LINDHOLST & CO.
Maskinfabrik
Aabogade 40 - Aarhus

HANS HELGE MARTINSEN
Smedemester
Dalby pr. Haslev

AUG. BORGEN
Assurance
Halmtorvet 20 - Kbhvn. V.

**SKÆVINGE MODEL-
& MASKINSNEDKERI**
Strøvej
Skævinge

TAGE TRÆBJERG
Tandhjulsfabrik
Finlandsgade 31 - Aarhus

**SOPHUS E. JOHNSEN
& CO.**
Skibshandel
Havnegade 32 - Aarhus

HANS HENRICHSEN & CO. A/S
Brogade 12
Nykøbing F.

H. C. JACOBSEN
Tømrermester
Søndergade 14 - Horsens

W. WESTER
Asylgade 18
Skanderborg

J. JUNGET A/S
Mindegade 17
Herning

SV. ZINK CHRISTENSEN
Aut. installatør
Bording st.

**VÆRN OM
NATUREN!**
L. P., Aalborg

KNUD LOUS
St. Kongensgade 110 E
København K.

KEMIKOHL
Skolegade 14
Skærbæk

EJNAR HUNDAHL
Isenkram
Fredensborg

**LOLLAND-FALSTERS
VENSTREBLAD
og LOLLANDS TIDENDE**

K. RASMUSSEN
Tobaksforretning
Møllegade 10 - Svendborg

HERREMAGASINET
C. O. Larsen
Storegade 25 - Augustenborg

VÆRN OM NATUREN!
H. J. V.

SAMSON TRANSPORT CO.
Smedegade 6
Herning

der kan måske være med til at forhindre en gentagelse af et af de ondeste tidsafsnit i menneskehedens historie. De unge af i dag — både dem, der demonstrerer ved enhver lejlighed, og de andre, som ser til — burde have et kursus i besættelsestidens historie.

Oberstløjtnant Børge Jensen, der er formand for Landsforeningen Gestapofangerne, sagde, at de, der har oplevet den 4. maj 1945, aldrig vil kunne glemme den aften, da frihedsbudskabet kom.

— Hvadenten man var i en af lejrene, på en udkommando, på landevejene, i en af de hvide busser, på et hospital i Sverige, i en af brigadens forlægningsområder, på et af modstandsgruppernes samlingssteder eller, man blot var en ganske almindelig borger, der som den første handling flåede mørklægningsgardinerne væk, vil vi, der oplevede den aften, aldrig kunne glemme den. Formanden tilføjede:

— Den 4. maj 1945 vil altid for os stå som den aften, hvor vi fik livet forærende, hvor lyset blev givet tilbage til os, og hvor sandheden atter kom op fra sin underjordiske tilværelse.

☆

I Århus lagde Frihedsfonden, Gestapofangerne og Frihedskampens Erhvervs-hæmmede kranse ved faldne frihedskæmperes grave på Vestre kirkegård. På 4. Maj Kollegiet mødtes kollegianere og bestyrelsesmedlemmer til middag. Tidligere medlem af Frihedsrådet, biskop Hans Øllgaard holdt festtalen.

På Ålborg 4. Maj Kollegium talte overlæge, dr. med. E. Hess Thaysen ved en festmiddag. Der blev desuden uddelt legater.

Slesvigske Fodregiment og Haderslev by holdt en lysfest på Haderslev kaserne. Om formiddagen holdtes en mindeguds-tjeneste i Haderslev Domkirke.

Kammeraternes Hjælpefond

er de raske kammeraters hilsen
til de syge.

NEUENGAMME

Generalforsamling

Protest mod, at kun få SS-bødler fra kz-lejren har fået deres straf.

Landsforeningen af kz-fanger fra Neuengamme holdt sin årlige ordinære generalforsamling den 11. april i Vartov i København. Foreningens formand, E. H. Grome, aflagde en fyldig beretning om foreningens arbejde i det forløbne år. Den godkendtes enstemmigt.

Regnskabet, der balancerede med 6509 kr., viste et overskud på 71 kr. og blev ligeledes godkendt.

På valg var i år Bernth Johannesson, L. G. Damgaard, E. Jacob Jensen, Alex Th. Binnebalte og Oluf Rikhof, der alle blev genvalgt. Til suppleanter til bestyrelsen valgtes Kai Petersen og Ove Laur- sen. Til revisorer Arne Hedegaard Ras- mussen og Køngerskov.

Forsamlingen vedtog enstemmigt føl- gende udtalelse:

— Landsforeningen af kz-fanger fra Neuengamme forsamlet til ordinær gene- ralforsamling i Vartov i København den 11. april 1969, udtaler sig imod, at man fra forbundsregeringen i Bonn agter at lade fristen for anklage for krigsforbry- delser udløbe den 31. december 1969. Ef- ter denne dato vil der ikke i forbunds- republikken kunne rejses tiltale mod tid- ligere krigsforbrydere.

Landsforeningen nærer ikke ønske om hævn, men er af den mening, at krigsfor- brydere bør straffes.

Af de mange SS-bødler, der gjorde tjeneste i den tidligere koncentrationslej- r Neuengamme ved Hamburg og denne lejrs udekommandoer, har kun et fåtal fået deres straf.

NK.

MINDEMØDE VED HELLIGÅNDSKIRKEN

Landsforeningen af kz-fanger fra Neuengamme holdt sit årlige mindemøde ved monumentet for den ukendte kz- fange ved Helligåndskirken i København den 20. april, altså på 24 års dagen for de danske fangers befrielse fra Neuen- gamme. Mange var mødt op, da forenin-

gens formand, E. H. Grome, gav ordet til kontorchef i Frihedsfonden, Thorkild Dige, der holdt følgende dybtfølte tale:

De kom fra vidt forskellige lejre, men præget var ens

Det er i dag 24 år siden, at de sidste danske kz-fanger forlod Neuengamme for at vende hjem til Danmark, sagde Dige.

De var samlet i Neuengamme fra vidt forskellige tyske kz-lejre: fra Porta West- phalica, fra Dachau, fra Sachsenhausen og fra en række såkaldte udekommandoer og tugthuse.

Navnene på de steder, de kom fra, var forskellige, men lejrene havde et ensartet præg: der herskede retsløshed; der her- skede sult; der rådede svineri; der var lus og med lusene infektionssygdomme, der dræbte tusinder.

Det var derfor ikke raske fanger, der repatrieredes over Neuengamme i april 1945. Nogle af dem var så syge, at de ikke fattede denne dag, der var så betyd- ningsfuld i deres liv; andre døde på vejen, inden de genså deres hjem.

Makaber fødselsdag i førerbunkeren

På samme tid, danske fanger forlod Neuengamme — takket være den sven- ske aktion under Greve Folke Bernadotte — blev der holdt et makabert fødsels- dagsselskab i det tyske hovedkvarter i førerbunkeren i Berlin, i det hovedkvar- ter, hvorfra ordrer om mord og brand og folkedrab var gået igennem 5 år. Hitler — føreren — ikke bare det national- socialistiske tyske arbejderparti fører, men det tyske folks fører, valgt ved et stort flertal i den tyske befolkning og fejret som en Messias, der skulle redde Tyskland in casu, gøre Tyskland til en verdensmagt, fejrede sin 56 års fødsels- dag.

At tale sig til rette om tingene

Han havde på dette tidspunkt 10 dage at leve i. Den 1. maj begik han et for- smædeligt selvmord og døde som en mand, der havde sat en verden i brand med millioner af liv på samvittigheden.

Vi skal beskæftige os med Hitler i dag, som vi gjorde det i går, og vi skal be- skæftige os med ham på morgendagen. Vi skal beskæftige os med ham, fordi han kom til magten ved slagord og opnåede sine resultater ved vold. Vi, som har op-

KARL BEDSTED
Kartoffeleksport
Alt i landbrugskemikalier
E. Glippingsvej 6, Viborg

HOKI A/S
Raadhusgade 2
Horsens

**MORSØ
FARVEMØLLE**
Algade 3
Nykøbing Mors

AA. ØRUM
Poul Andersensvej 14
Holstebro

IB SØRENSEN
Malermester
Koføed Anchersvej 4
Espergærde

FAXE BIO

**VÆRN OM
NATUREN!**
E. A. - Frederikssund

H. HVIID
Faaborg

**J. H. JEFSEN'S
BOGHANDEL**
Storegade 5 - Tønder

A. E. LAURITSEN
Urmager
Skolegade 3 - Ans

WILSON & CO.
Rejsebureau
Bredgade 28 - København K.

**RINGKØBING
RUGBRØDSFABRIK**
V. Strandgade 10
Ringkøbing

OTTO LARSEN
v/ O. Larsen & Sønner
Smedemestre
Nørregade 19—21, Aalborg

TH. BUSSE
Farvehandel
Hestedamsgade 10—12, Horsens

NIELS CHRISTOPHERSEN
Kolonial
Torvet - Rødding

**A. F. ANDERSEN'S
MØBELFABRIK**
Refshammervej 16, Nykøbing M.

DESSERT KONDITORIET
v/ J. Hartvig Jørgensen
Leverandør til restauranter,
selskabslokaler og dinér transportable
Nygaardsvej 9, tlf. Ry 4476

J. FOLDAGER LARSEN
Manufaktur
Møllergade 1 - Svendborg

**SPAREKASSEN FOR
HIRTSHALS
& OMEGN**
Nørregade 1, Hirtshals

KNUD NIELSEN
Hovedgaden 41
Brabrand

HARTVIG GRAVESEN A/S
Manufaktur
Storegade 15 - Tarm

levet Hitler, har en forpligtelse til at modvirke, at noget sådant kan ske igen. Der er stadig mindre og større grupper og lande rundt om i verden, der øver pression gennem slagord og voldshandlinger. Dem skal vi være med til at modvirke. Dem skal vi lære, at man taler sig til rette om tingene.

Vi har et behov for helte

Jeg tror, at menneskene har et behov for helte, sådan som tyskerne havde det, men vi skal lære vore børn — vi skal lære vore omgivelser at vælge rigtige helte. Det kan være arbejdets helt; det kan være resignationens helt; det kan være humanitetens helt.

For mit eget vedkommende møder jeg helte hver eneste dag i mit daglige arbejde. Jeg tænker på helte fra dengang. Ikke sabotørerne. De var også helte. Nej, jeg tænker på den tidligere koncentrationslejr fange, der ikke har haft en god nats søvn, siden han blev arresteret og sendt til Tyskland. Som kom syg hjem, men som på trods af dette er stået træt op af sin seng hver eneste dag og er taget på arbejde for at holde sig erhvervs tilpasset. For at forsørge kone og børn. Som hver dag går hjem fra arbejde og må gå i seng. Som ikke kan dyrke hobbies eller fritidsnøjelser.

Det er disse helte, vi andre, som ikke fik denne skæbne, har en forpligtelse til at tage hensyn til og se op til. Og ikke mindst påhviler det de magthavende og lovgiverne at sørge for, at de får en tilværelse, som er rimelig.

Jeg siger dette her ved mindesmærket for de faldne. De ville det sådan. Selv gik de bort, og vi tænker på dem ikke bare den 20. april, ikke bare ved andre manifestationer, men vi har dem med os i hverdagen. Og jeg vil udtrykke:

Ere være deres minde!

Herefter nedlagdes krans og blomster og mødet sluttede med, at forsamlingen sang sidste vers af „Altid frejdig, når du går“.

Efter mindemødet samledes man til fælles kaffebord i KFUK's lokaler i Store Kanikkestræde.

50 — Andenpinsedag, den 26. maj, fylder major E. Poulsen, Glostrup, tidligere Dachau og Neuengamme, samt overpolitibetjent Jens Vilh. Thomsen, Kastrup, tidligere Neuengamme og Buchenwald, 50 år.

Onsdag den 25. februar rundede oberst H. M. Lunding de 70.

Han er født i Stepping ved Haderslev. Han gjorde tjeneste under generalstaben fra 1936 til 1943. Herunder faldt det i Lundings lod, at være den, der op under den 9. april 1940 fra Kruså holdt øje med de tyske troppebevægelser op mod den danske grænse. Takket være til dels eventyrlige tildragelser kunne Lunding holde den danske regering underrettet om den truende fare og slå alarm, da en tysk soldat snakkede over sig i Rensborg.

I 1943 blev Lunding arresteret af tyskerne og ført til koncentrationslejr i Tyskland. Trods de uhyggeligste omstændigheder slap Lunding med livet. En overgang var han „nabo“ til den tyske spionchef Canaris i koncentrationslejren Flossenbürg, og det var Lunding, der efter den tyske kapitulation kunne oplyse, hvorledes henrettelsen af de ledende 20. juli-mænd fandt sted på grusom vis.

Straks efter hjemkomsten meldte Lunding sig til aktiv tjeneste igen, og i 1946 blev betroet ham en post, hvortil han medbragte de bedste forudsætninger: Han blev forbindelsesofficer i Sydslesvig. I denne egenskab udførte H. M. Lunding et enestående arbejde til fordel for de danske interesser.

Et af hovedproblemerne dengang var samarbejdet med repræsentanterne for den engelske besættelsesmagt, og dette hverv røgtede Lunding med verdensmandens elegance og den dybt engagerede ildhu. Han deltog som uundværlig faktor i alle de vigtige forhandlinger, der fandt sted i København, Kiel og London med henblik på det danske mindretals status.

I 1950 udnævntes Lunding til chef for den danske efterretningstjeneste. Han tog sin afsked i 1963. Sit otium tilbringer H. M. Lunding i Bækkelund ved Hadsten.

— — —

Hans Fosmark skrev i „Pigtråd“ for juli og september 1967 to større artikler om Lundings arbejde.

Læge Børge Næsted, Århus, fyldte mandag den 17. marts 60 år. Han er søn af rådmand, rektor, cand. theol. O. R. Næsted, København, blev student i 1927 og i 1934 cand. med. Derefter var han ansat på en række hospitaler landet over, indtil han i 1939 nedsatte sig som praktiserende læge i Grindsted i Vestjylland. Under krigen blev han taget til fange af Gestapo, og under sin internering i Frøslevlejren og koncentrationslejren Neuengamme fungerede han som læge for sine medfanger og var mange til stor hjælp.

Denne form for lægegerning afsluttede han, da han senere kom med Røde Kors-transporterne til Sverige. I 1947 fik han praksis i Odense, men i 1960 blev han distriktslæge i Scoresby Sund og to år efter minelæge i Mestersvig for endelig siden 1963 at praktisere i Århus. Samme år blev han tillige jernbanelæge i Århus. I sin Odense-periode var han medlem af Fyens Lægeforenings kommunale udvalg og på Grønland medlem af distriktsrådet i Scoresby Sund og i nogle perioder fungerende formand.

☆

Herreekviperingshandler Peter Christian Henning Carl Hansen (i daglig tale bare kaldt Peter Hansen) fyldte 50 år den 8. maj.

Peter Hansen deltog i frihedskampen fra 1943 som medlem af Rødovre kompagni, hvor han var gruppeleder. Han blev arresteret den 16. december 1944 og over Vestre fængsel sendt til Neuengamme. Han kom hjem med TB, men klarede sig gennem stor karakterstyrke. Blev rask og startede „Peters Magasin“, Rødovrevej 348. Senere startede han „Men's Shop“ i Roskilde.

Peter Hansen var en særdeles god kammerat under fængslingen og deportationen, og han har også efter krigen været meget intresseret i sine fangekammeraters kår og støttet dem, når han kunne.

POUL HENRIKSEN
Manufaktur
Hjørnet
Søndergade 1 - Vejle

HADS HERRER SPAREKASSE
Banegaardsgade 8
Odder

ASK FOLKEHØJSKOLE
Aug.—dec. (5 mdr.)
Jan.—maj (5 mdr.)
Aug.—maj (10 mdr.)
FORBEREDELSE TIL
H. F. uddannelse

P. C. TERLING & CO.
Fiskerihavnen
Esbjerg

D. A. G.
Aalborg

**LILLERØD
SPANLAMPER**
Tokkekøvej 13
Lillerød pr. Allerød

ANKER ELLESGAARD
Købmand
Ahrenfeldtsgade 2, Frederikshavn

**ARBEJDERNES
FÆLLESBAGERI**
Nørregade 38 - Køge

SØREN P. SØRENSEN
Murermester
Strandby

**HILLERØD
MUSIKSKOLE**
Hjalmar Bjørn
Fyrrebackken 22 - Hillerød

**UDBYE'S
BOGTRYKKERI A/S**
Staldgaardsgade 38
Vejle

HARTVIG GRAVESEN A/S
Manufaktur
Storegade 15 - Tarm

V. HANSEN
København

FR. SANDER
Nedergaard
Lejbølle - Langeland

MEKANO
Bremsler — Koblinger
Enighedsvej 3 - Aalborg

**STØT
RED BARNET!**
K. L., Hobro

KR. SVENDSEN
Urmager
Sct. Jørgensgade 4, Holstebro

Hilsen fra
KØGE KOMMUNE

P. F. CLEEMANN
Skibsmægler
Vikingshus - Aabenraa

HJ. THØGER JENSEN
Middelfart

**DANSK
RULLEGARDIN
INDUSTRI**
Gl. Kongevej 143, København F.

BY- & LANDBOSPAREKASSEN
Danmarksgade 64
Frederikshavn

**PROTESE —
SÅ TANDLÆGEN**
P. K.

LYNGBYGAARD
Boeslunde

**M. GLYTTING &
M. BLOKDAL-PEDERSEN**
Banegaardsgade 1
Aarhus

**DANSK JERN- & EMAILLE-
INDUSTRI**
Herningvej 102 - Silkeborg

**STØT KAMMERATERNES
HJÆLPEFOND!**
A. R. Ravn

HARILD
Nexø

AXEL LE DOUS
Algade 14
Korsør

**N.P. OLSEN^{SE} EFTF.
SVEND AAGE**
*GULD OG SØLV **
UHRE OG OPTIK
TELF. 341100
EBELTOFT

Lund

P. LANKEN
Ewaldsgade
Kbhvn. N.

**NØRRE NISSUM
SEMINARIUM**
Nørre Nissum pr.
Lemvig

**DEN DANSKE
LANDMANDSBANK**
Torvet 18 - Esbjerg

„MOLLEDAL“
Maskinsnedkeri
Esromvej 9 - Helsingør

**STØT KAMMERATERNES
HJÆLPEFOND!**
O+P. Kbh.

C. SVENDSEN
Ringsted

KLAVERUNDERVISNING
for begyndere og viderekomne
Individuel undervisning
M. BOSS
Aabakkevej 51 - 2720 Vanløse
Telf. 74 15 17

HELGE JENSEN
Murermester
Strandvejen 297, Charlottenlund

KURT CHR. MADSEN
Orla Lehmannsgade 10
Vejle

GAA I KIRKE!
A.H.H.

AXEL PETERSEN'S EFTF.
Bogbinderi
Volden 10-12, Aarhus

VÆRN OM NATUREN!
AA. M. K.

SJØRRING
MASKINFABRIK A/S
Sjørring

LUND & ERICHSEN
ELEKTROINSTALLATION - AKTIESELSKAB
BREDGADE 49 • HERNING • TELF. (07) 126311

DANSK HYDRAULIK
INDUSTRI A/S
STRANDHUSE
Juelsminde

FRITZ DUUS A/S
Vendersgade 5
Fredericia

AUG. JENSEN
Tømrermester
Nimtofte

SPAREKASSEN FOR
CHRISTIANSFELD &
OMEGN

TH. FRYDENDAHL PEDERSEN
Købmand
Hvide Sande pr. Ringkøbing

L. DAMGAARD NIELSEN A/S
Konfektionsfabrik
Silkeborg

DANSK
KAFFERISTERI A/S
Munkegade - Kolding

CARL C. BIEHL
Bogtrykkeri
Slotsgade 15 - Graasten

SCHAUMANN'S
BOGTRYKKERI
Smedegade 62 - Horsens

GRAABRØDRE
FARVEHANDEL
Jernbanegade 6 - Odense

ANDR. IPSEN
Autolakereri
Aakirkeby

FRODE JOHANSEN
Bagermester
H. Egedesvej 6 - Aarhus

D. A. S. F.
Skagen

**STØT KAMMERATERNES
HJÆLPEFOND!**
O. B. - Fredericia

VÆRN OM NATUREN!
L. R. - Sorø

TH. LAURSEN'S BOGTRYKKERI
Jernbanegade 8
Tønder

**HARALD PETERSEN
& SØNNER**
Murermestre
Emil Møllersgade 79 - Horsens

JOHS. SCHOU A/S
FARVE- & LAKFABRIK
Vamdrup

I/S SVEN JACOBSEN
Konfektionsfabrik
Næstved

**STØT KAMMERATERNES
HJÆLPEFOND!**
K. N. - Skive

**HOLD VORE SMUKKE
STRANDE RENE!**
P. T.

DÆMPA A/S
Knarreborg

**MOGENS DAMBÆK
& A. WANG JENSEN**
Jomfrustræde 4 - Præstø

**ROSKILDE
KONTANTFORRETNING A/S**

Roskilde

og andet om rådhusets historie. I lang tid eksisterede kemikælderer, og den gjorde god nytte som våbendepot.

Der var rundvisning, inden man sluttede af og begav sig til Oslo-båden.

I dagene 14.—17. maj var 23 danske erhvervshæmmede på genbesøg i Oslo. Man oplevede her 17. maj-dagen.

ADRESSER I KØBENHAVN

Formand: Alberti Hansen, Arrildsgård 41², Brønshøj. Tlf. BE 3162.

Næstformand: Aksel Andersen, Camilla Nielsensvej 28, København N. Tlf. 71 19 79.

Kasserer: Oscar Hefty Jensen, Hillerød-gade 40, København N. Tlf. 34 80 91.

Sekretær: Alfred Senn, Vinkelager 26, Vanløse. Tlf. 71 47 43.

Bestyrelsesmedlemmer: Hemming Theisen, Kai Wadsbach Petersen. — Æresmedlem Svend Wagner.

☆

ÅRHUS AFDELING

Følgende er medlem af bestyrelsen:

Formand: Alfred Bertelsen, Trøjborgvej 76, 8200 Århus N., telefon 16 63 18.

Næstformand: Holger Nielsen, Fuglsangshallé 105.

Kasserer: Petro Hansen, Illerupvej 13.

Sekretær: Anna Strunge, Otto Ruds-gade 39.

Bestyrelsesmedlem: R. Tue Andersen, Randersvej 75.

Til medlemmerne af Århus afdeling

Det meddeles herved, at foreningen har fået stillet et lokale til rådighed i Asylgade i det gamle asyl (stedet er måske bedre kendt ved navnet „Mejlen“).

Kontoret er åbent hver onsdag fra kl. 18,30 til 20 med undtagelse af den første onsdag i hver måned, hvor vi agter at afholde bestyrelsesmøde.

Det er vort håb, at vore medlem-

mer vil benytte sig af dette. Det være såvel ved nye sager som genoptagelse af gamle sager.

Men har du problemer af anden art, er du selvfølgelig også velkommen til at drøfte disse med os.

Huset ligger midt i gaden på venstre hånd, når du kommer fra Rådhuspladsen, og så er det på første sal.

På bestyrelsens vegne:
ALFRED BERTELSEN
telefon 16 63 18.

☆

Frøslev lejren

Indvielsen foretages
onsdag den 13. august.

Onsdag den 13. august indvies Frøslevlejrens museum. Det sker på 25 årsdagen for de første fangers ankomst, og det må siges, at dagen er velvalgt.

Man ligger inde med 130 eksemplarer af den smukke lille bog „Barakformand i H 13“, skrevet af lektor Carl Edvard Larsen, også kaldet Dovre.

Bogen er skænket præsidiets af udgiveren, bogtrykker Asmussen, Tarm. Bogen koster 15,00 kr. Fraregnet portoen tilfalder hele beløbet indsamlingen.

☆

Endvidere ligger man inde med nogle få eksemplarer af FRØSLEV-nålen i sterlingsølv.

I øvrigt er man i fuld gang med ombygning og indretning.

Ligger man inde med ting, der fortæller noget om lejren og livet der, vil præsidiets meget gerne have det nu, så det kan komme på sin rette plads fra starten af.

Man kan forære tingene til museet eller deponere dem.

Man kan f. eks. bruge: Senge, skabe, borde, taburetter, kort sagt alle slags effekter, der med sikkerhed stammer fra Frøslevlejren. En del af inventaret blev solgt på auktion efter krigen. Man bedes henvende sig til N. C. Andersen, tlf. 7 43 51, eller Jørg. Mågård, tlf. 7 34 54, dersom man er i besiddelse af nævnte ting.

I maj måned har komitéen haft den klæde at modtage 10.000 kr. fra Carlsberg-Fonden. Man har derved samlet de nødvendige 55.000 kr. til formålet.

Gestapofangerne

FANGESTÆVNE I OSLO

Det årlige fangestævne holdtes i dagene 16.—18. maj i Oslo. For københavnerne var der afgang med Oslo-båden fra Larsens Plads den 15. maj og hjemrejse mandag d. 19. med afgang fra Oslo kl. 16.

Jyderne sejlede over Aarhus og Frederikshavn. Der var i alt 84 deltagere, deraf de 44 fra København.

Nordmændene havde lagt et omfattende program for stævnet, der var tilrettelagt af Margot Gullerud som formand, Solvejg Iversen, Edith Rand og Leif Nordstrand.

Udvalget havde bl. a. arrangeret et medlemslotteri for at skaffe midler til stævnets afholdelse. Indkvarteringen skete på hotel „Voksenåsen“, så man hele tiden samlet kunne tage frem og tilbage til byen.

Der var samvær, også med filmforedrag, besøg ved Rettersted I, ved minister Dittlevs bauta på Vor Frelser's kirkegård og ved mindesmærket på Akershus, ligesom der var omvisning på Akershus.

Men højdepunktet under besøget var dog oplevelsen af 17. maj festlighederne i Oslo.

Dagbogsblade

14/12

ØSTTYSK KRIGSFORBRYDER DØMT TIL DØDEN

BERLIN. Kurt Wachholz, der var inspektør for Gestapo-fængslet i Theresienstadt — byen, som under den anden verdenskrig var omdannet til en stor koncentrationslejr — blev i går ved byretten i Østberlin dømt til døden.

Wachholz blev ifølge det østtyske telegrambureau ADN dømt for at have dræbt eller medvirket ved drab på over 500 mennesker samt for at have mishandlet et ikke fastslået antal fanger. Dommen blev afsagt i henhold til de internationale militærdomsbestemmelser fra Nürnberg af 1945 og i henhold til den østtyske forfatnings bestemmelser om ikke-forældelse af krigsforbrydelser.

NAZISTISKE „SKRIVEBORDSMORDERE“ SLIPPER IKKE FOR RETSFORFØLGELSE

BONN. Den vesttyske justitsminister Gustav Heinemann har i en officiel erklæring forsikret, at de såkaldte „skrivebordsmor-

dere" også fremover vil blive retsforfulgt i Vesttyskland. Nyhedsmagasinet „Der Spiegel" gjorde forleden opmærksom på, at en ændring i den vesttyske straffelov, hvorefter personer, der har medvirket ved en forbrydelse, herunder mord, fra nu af ikke skal straffes så strengt som hovedmisdæderen, kunne få betydning for højere nazi-funktionærer med ansvar for andres henrettelse.

Spørgsmålet omgives med stor interesse i dagens Vesttyskland, eftersom højesteret i Karlsruhe den 14. januar skal behandle en sag mod nogle nazistiske „skrivebordsmordere", som de betegnes i anklageskriftet — d.v.s. folk, som „efter ordre ovenfra" videreeksperederede retsovergreb. På grund af ordren hævder de, at de ikke kunne have handlet ud fra „simple bevæggrunde".

14/1

WERNHER VON BRAUN VIL VIDNE I NAZI-PROCES

HUNTSVILLE, ALABAMA. Den tysk fødte raket- og rumfartseksperter Wernher von Braun har antydnet, at han er rede til at vidne i en retssag mod tre tidligere koncentrationslejr-ledere. Han er af forsvareren for de tre mænd blevet anmodet om at vidne. Mændene står anklaget i en proces, der foregår i Essen i Vesttyskland, og som har stået på siden 1967. Deres sag drejer sig om anklager for mord, begået i koncentrationslejren Dora nær Nordhausen i det nuværende Østtyskland. Wernher von Braun har ladet meddele, at han er rede til at lade sig udspørge i USA, skønt han ikke mener, at han vil kunne bidrage med ret meget til sagens klarlægning.

5/2.

KRIGSFORBRYDERSAG I SOVJETUNIONEN

MOSKVA: Tre mænd er blevet dømt til døden ved skydning i den ukrainske by Gomel for at have deltaget i massehenrettelser under den tyske besættelse, skriver det sovjetiske partiblade „Pravda", tirsdag. Bladet skriver, at krigsforbryderprocessen i Gomel har varet to uger, og at de tre dødsdømte under krigen har hjulpet tyskerne ved massehenrettelser på egnen. Syv andre anklagede, der var sigtet for medskyld, fik syv til 15 års fængsel.

5/2.

SAGEN MOD RICHTER OG HASSE

KIEL: Jødemordprocessen ved nævningetinget i Kiel, der blev indledt den 26. august sidste år, lakker nu mod enden. I går fandt den sidste bevisførelse sted i form af oplæsning af protokoller over vidneafhøringer, der hovedsagelig beskæftigede sig med de anklagedes personlighed. Den 14. februar indleder anklagemyndighedens repræsentanter deres plæ-

doer. Endnu kan dog ikke siges, hvornår dommen vil falde.

Anklaget er de to tidligere SS-officerer, fhv. regeringsråd Heinz Richter, der er 56 år og stammer fra Kiel, og ingeniør Hans Hasse (60) fra Hamborg. De sigtes for som henholdsvis leder og næstkommanderende for „Einsatzkommando 8" at have gjort sig skyldig i „mord begået i fællesskab" med hensyn til over 5.000 jøder, der blev dræbt af kommandoen ved og i den russiske by Mogilev i 1942.

Hans Hasse har fra begyndelsen af indrømmet, at han deltog i likvidationen af den jødiske befolkningsgruppe, medens Richter bestrider nogen sinde at have givet ordre til henrettelse af jøder.

11/2.

SS-FRIFINDELSE INDANKET

LYBÆK: Sagen mod den tidligere SS-officer Daniel Nering, der blev frikendt ved nævningetinget i Lybæk, kommer på ny til behandling. Forbundsjustitsminister Gustav Heinemann oplyste i går skriftligt over for forbundsdagsmedlem Karl Bechert, at statsadvokaten har indanket frikendelsen, således at forbundsdomstolen vil få lejlighed til at efterprøve dommen.

Bechert havde spurgt justitsministeren, om forbundsregeringen så nogen mulighed for at få sagen genoptaget. Bechert anså dette for nærliggende, eftersom det i dommen var blevet fastslået, at Nering har gjort sig skyldig i forsætlig legemsbeskadigelse med døden som følge over for tre jøder, som han havde pisket til døde, og at han havde skudt en jødisk landarbejder, fordi denne havde spist en håndfuld korn.

12/2.

UHELDIGT FRIMÆRKEMOTIV

Jubilæums-frimærket for 50 års tysk postflyvning viser maskine, som Hitler benyttede i 1932.

FLENSBOURG: — Flove vesttyske postembedsmænd måtte i går indrømme, at

de har udsendt 30 millioner frimærker med et billede af den flyvemaskine, som Adolf Hitler benyttede under sin valgkampagne i 1932, meddeler Ritzaus Bureau i et telegram fra München. Denne opdagelse er dog endnu ikke nået frem til selve forbundspostministeriet i Bonn.

Det skal være en frimærkehandler i München, der opdagede sagens rette sammenhæng. Han er åbenbart historisk bevandret også på andre områder end det rent filatelistiske, for han fandt ud af, at den Junkers-maskine, der er afbildet på et 20 pfennings frimærke, udsendt i anledning af det for nyligt fejrede 50 års jubilæum for tysk postflyvning, er selvsamme som „Hitler-maskinen" fra 1932.

Identificeringen lettedes svært derved, at man på frimærket tydeligt kan se maskinens nummer, D 2201. „Ser vi det, ser vi det", mumlede frimærkehandleren ved sig selv, tog telefonen og spurgte „rette vedkommende", om det var hensigten at gøre reklame for en vis Adolf Hitler.

Hvilken bagtanke, den hovedsageligt med sjældne frimærker merkantilt beskæftigede, herunder har gjort sig, fremgår ikke klart af telegrammet. Nærliggende er, at han var parat til at investere en større sum i netop dette mærke, dersom hans henvendelse skulle få til resultat, at postvæsenet standsede salget af mærket. Men hvis så var, blev han i hvert fald skuffet. „Væsnat" lod meddele, at noget sådant ikke kom i betragtning.

Hitler opgav dog hurtigt brugen af maskinen, idet han i en bemærkelsesværdig erkendelse fandt den for dyr . . .

14/2

BOVENSIEPEN ANKLAGES FOR 45.000 MORD

Omsider har vesttyskerne taget sig sammen til at ville straffe den nu 63-årige leder af de tyske terroraktioner i Danmark, Otto Bovensiepen.

Det meddeles således, at han om kort tid vil blive stillet for retten i Vestberlin, anklaget for medskyld i mord på 45.000 berlinerne jøder. Straffen kan gå op til livsvarigt fængsel.

Otto Bovensiepen er nu 63 år. Han blev sendt til Danmark i 1943 med opfordring til at skærpe terroren mod den overhåndtagende modstandsbevægelse. Han erklærede senere under afhøringer, at han fandt sin opgave afskyelig, men han ville følge sin fører.

Bovensiepen og hans folk fik hovedkvarter på Shellhuset i København under den dengang så „højere Pancke", men gik efter sigende videre i grusomheder end denne egentlig ønskede.

70 — Fhv. gendarm Karl Larsen, Bov, tidligere Neuengamme og Al Garge, fyldte 70 år mandag den 19. maj.